

Painatuspalvelut

Versio: 31.1.2020

Hankinnan kohde

Paino- ja kopiointityöt, kuten julkaisut, raportit, hinnastot, luettelot, esitteet, oppaat, kirjat tai vastaavat

Keskeiset vaikutukset

- Painatuspalvelun tuottamiseen vaadittava energiankulutus ja siitä aiheutuvat hiilidioksidipäästöt.
- Energiantuotannon aiheuttamat hiilidioksidi- ja muut päästöt paino- ja kopiotuotteiden koko elinkaaren aikana.
- Kestävän kehityksen periaatteiden vastaisen metsänhoidon ja laittomien hakkuiden aiheuttama biologisen monimuotoisuuden katoaminen sekä maaperän eroosio ja pilaantuminen paino- ja kopiopaperin valmistuksessa.
- Uusiutumattomien luonnonvarojen köyhtyminen raaka-aineiden käyttöönoton ja tuotteiden valmistuksessa tarvittavan öljyn/maakaasun käytön seurauksena.
- Pinta- ja pohjavesien rehevöityminen paino- ja kopiotuotteiden tuotannossa vapautuvien vaarallisten aineiden käytön, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden käytön tai hävittämisen ja orgaanisten liuottimien käytön seurauksena.
- Jätteen muodostuminen palvelutuotannossa, pakkausjätteet.

Tavoitteet	Ohjaavat dokumentit
<ul style="list-style-type: none">• Kemikaalien ja haitallisten aineiden vähentäminen• PVC:n vähentäminen• Jätteiden vähentäminen ja kierrätys• Muiden ympäristövaikutusten vähentäminen	<p>Alla esitetyt ehdotukset hankinnan vaatimuksiksi ja vertailuperusteiksi perustuvat näihin dokumentteihin.</p> <ul style="list-style-type: none">• EU 2016: Ympäristöä säästäviä hankintoja – Käsikirja ympäristönäkökohtien huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa• Joutsenmerkki 2017: Opas ympäristömerkkien käyttämiseen julkisissa hankinnoissa

Vastuullisuusnäkökohtien sisällyttäminen hankintaan

Ohjaavista dokumenteista on poimittu tähän hyviä esimerkkejä. Vastuullisuusnäkökohdat voi siis sisällyttää hankintaan valitsemalla alla esitetyistä vaihtoehdoista. On hyvä huomioida, että markkinatilanteet, hankinnan kohteet ja olosuhteet vaihtelevat alueittain. Hankintayksikön tulee tarkistaa kriteerit ja asettaa aina itse niiden taso omien tavoitteiden ja markkinakartoituksen perusteella. Hankinnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi voi määritellä muitakin vaatimuksia, vertailuperusteita tai sopimusehtoja.

Ympäristövastuu

Vaatus	Todentaminen
Perustaso	
<p>Ympäristöasioiden hallinta: Tarjoajalla tulee olla toiminnassaan sertifioitu ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, joka kattaa hankinnan kohteena olevan painotyön esimerkiksi ISO 14011, EMAS tai vastaava. Tämän hallintajärjestelmän tulee olla ulkopuolisen auditoima.</p>	<p>Todistus tai muu selvitys tarjoajan ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä ja toimenpiteistä ympäristönsuojelun varmistamiseksi, jota painotyön tuottamisessa noudatetaan.</p> <p>Selvityksen tulee sisältää kuvaus järjestelmästä ja ulkopuolisen auditoijan tekemän auditoinnin tuloksista mukaan lukien auditoinnin ajankohta, suorittaja ja suorittajan auditointipätevyys.</p> <p>Jos tarjoajalla on voimassa jokin mainituista ympäristöasioiden hallintajärjestelmistä tai Joutsenmerkki, selvitykseksi riittää kopio myöntämistodistuksesta.</p>
<p>Tyypin 1 ympäristömerkityt palvelut: Esimerkki: Tarjotulla palvelulla on oltava Joutsenmerkki.</p> <p><i>Huom: Ympäristömerkittyjä painopalveluita löytyy esimerkiksi Joutsenmerkittynä. Kriteeridokumentit ja lisätiedot saatavilla olevista tuotteista löytyy Joutsenmerkin internetsivuilta: Joutsenmerkki - Painopalvelut</i></p> <p><i>Sekä painolaitos että sen painotuotteet voivat olla Joutsenmerkittyjä. Joutsenmerkki haetaan itse painolaitokselle ja vain Joutsenmerkitty painolaitos voi painaa Joutsenmerkittyjä painotuotteita.</i></p> <p><i>Tarkemmat ohjeet tyypin I ympäristömerkkien hyödyntämiseen hankinnoissa: Joutsenmerkki 2017: Opas ympäristömerkkien käyttämiseen julkisissa hankinnoissa</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettäessä toimittajan tulee toimittaa selvitys, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p> <p>Palvelu, jolle on myönnetty Joutsenmerkki, täyttävät vaatimukset. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.</p>
<p>Tyypin 1 ympäristömerkityt tuotteet: Esimerkki: Käytettävillä painopapereilla on oltava Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki.</p> <p>Esimerkki: Käytettävät painopaperit on oltava EU-ympäristömerkin [kriteeridokumentin nro] tai Joutsenmerkin [kriteeridokumentin nro] arviointiperusteet täyttäviä.</p> <p><i>Huom: Ympäristömerkittyjä kopio- ja painopapereita löytyy esimerkiksi Joutsenmerkittynä ja EU-</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Tuotteiden katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyypin I ympäristömerkkintä (ISO 14024), joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.</p>

Vaatus	Todentaminen
<p>Ympäristömerkittynä. Kriteeridokumentit ja lisätiedot saatavilla olevista tuotteista löytyy merkkien internetsivuilta:</p> <p>Joutsenmerkki – Paino- ja kopiopaperit EU-ympäristömerkki – Paper products</p> <p>Tarkemmat ohjeet tyypin I ympäristömerkkien hyödyntämiseen hankinnoissa: Joutsenmerkki 2017: Opas ympäristömerkkien käyttämiseen julkisissa hankinnoissa</p>	<p>Pyydettäessä toimittajan tulee toimittaa selvitys, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>
<p>Pakkaukset: Paino- ja kopiotöiden kuljetuspakkaukset on valmistettu kierrätettävistä ja/tai uusiutuvista materiaaleista tai ne ovat useaan kertaan käytettäviä.</p>	<p>Selvitys tuotteen kuljetuspakkausmateriaaleista ja pakkausten kierrätettävyydestä ja hävittämistavasta.</p>
<p>PVC-muovit ja ftalaatit: Paino- ja kopiotöiden kuljetuspakkauksissa ja etiketeissä ei käytetä PVC-muoveja tai muita halogenoituja muoveja.</p>	<p>Tuoteseloste tai muu asiakirja, josta käy ilmi tuotteen kuljetuspakkauksissa ja etiketeissä käytetyt muovit.</p>

Sosiaalinen vastuu

Vaatus
<p>Edelläkävijätaso</p>
<p>Hankinnoilla työllistäminen:</p> <p>Esimerkki sopimusehdosta:</p> <p>Palveluntuottaja sitoutuu osana hankintasopimusta työllistämään vähintään [XX] kuukaudeksi [XX määrä] heikossa työmarkkina-asemassa olevaa henkilöä. Työllistettävä henkilö voi sijoittua mihin tahansa tehtävään palveluntuottajan tai sopimuksessa mainitun alihankkijan palvelukseen. Toimittaja raportoi työllistamisestä osana sopimuksen seurantaa.</p> <p><i>Huom: Heikossa työmarkkina-asemassa olevat henkilöt esimerkiksi: pitkäaikaistyöttömät, osatyökykyiset, maahanmuuttajat, nuoret. Ehtoa voi soveltaa myös esimerkiksi: oppisopimustyöllistämiseen, työkokeiluun, työharjoitteluun tai työssäoppimiseen. Hankintayksikön on määritettävä [XX] osuudet tuoteryhmäkohtaisesti markkinavuoropuhelun avulla.</i></p> <p>Tarkempia esimerkkejä, ohjeita ja sopimusehtoja hankinnoilla työllistämisen mallin käyttöönotosta Hanki ja työllistä! Itseopiskelumateriaali julkisilla hankinnoilla työllistämiseen. (2019)</p>